Yargıtay 4. HD E.2023/9450 K.2026/4889 (28.04.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

4. Hukuk Dairesi 2023/9450 E. , 2026/4889 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : ... Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2022/31 -2023/960

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından duruşma istemli temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, 28.04.2026 tarihinde duruşma yapılmasına ve duruşma gününün taraflara davetiye ile bildirilmesine karar verilmiştir.

Belli edilen gün ve saatte gelen davacı vekili Av. ... geldi, davalı adına gelen olmadı. Davacı vekilinin sözlü açıklamaları dinlenildikten sonra işin incelenerek karara bağlanması için uygun görülen 28.04.2026 gününde Tetkik Hakimi tarafından hazırlanan rapor dinlenerek dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davacı ile davalı ... arasında 24.12.2015-24.12.2016 tarihlerini kapsayan poliçe ile davacıya ait aracın poliçede belirtilen rizikolara karşı sigortalandığını, davacının belirlenen sigorta primlerini davalı ... şirketine ödediğini, davacı ...ve Gıda San. Tic. Şti. adına kayıtlı aracın sürücüsü tarafından park edildiğini, sürücünün 08.08.2016 tarihinde ... uyandığında ikametin giriş daire kapısının açılmış olduğunu gördüğünü ve uyuduğu yerin yanındaki sehpada cep telefonu ile araca ait kontak anahtarının olmadığını anladığını, aracı kontrol etmek için aşağı indiğinde aracın yerinde olmadığını ve çalınmış olduğunu fark ettiğini, kolluk kuvvetlerine başvurulduğunu, daha sonra da davalı ... şirketine araç bedelinin ödenmesi hususunda noter kanalıyla başvuruda bulunulduğunu, davalının sigortalı araçta poliçe teminatı kapsamında bir olay meydana gelmediğini tespit ettiklerini ve bu nedenle herhangi bir ödemede bulunmayacaklarını bildirdiğini, halbuki kasko sigorta poliçesinde anahtar kullanılarak araç çalınması klozunun teminat kapsamına dahil edildiğini, her ne kadar sigorta şirketinin cevap niteliğindeki ihtarnamelerinde somut olayda anahtarın bulunduğu evin sigortalıya ya da aracı kullanan kişiye ait olmayan bir ev olduğundan bahisle ödeme yapılmadığı bildirilmiş ise de anahtar kullanılarak araç çalınması klozunda bu hususun açıkça belirtildiğini, Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartlarının 4.11. maddesi gereği araç anahtarının gasp yoluyla veya sigortalı ya da aracı kullanımına tahsis ettiği kişinin ev veya iş yeri niteliğindeki plakalı ve kilitli mekanda muhafazası sırasında kaybolan, çalınan anahtar vs. sonucunda aracın çalınması veya teşebbüs edilmesinin poliçe teminatı kapsamına alındığını belirterek fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere şimdilik 10.000,00 TL tazminatın rizikonun gerçekleşme tarihi olan 08.08.2016 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsilini talep ve dava etmiş, ıslah dilekçesi ile talebini 800.000,00 TL'ye yükseltmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının davalı nezdinde 24.12.2015 başlangıç 24.12.2016 bitiş tarihli genişletilmiş kasko sigorta poliçesi bulunduğunu, davaya konu olay ve talebin bildirimi üzerine hasar dosyası açıldığını, aracı kullanan ...'nun 08.08.2016 tarihinde ... Polis Merkezine verdiği ifadesinde "aracın çalındığı gün yeğeninin evine geldiğini, aracı ikametin giriş kapısının önüne bıraktığını, aracın anahtarını da sehpa üzerine bırakıp uyuduğunu, uyandığında ikametin giriş kapısının açık olduğunu, sehpa

üzerine bıraktığı anahtarın yerinde olmadığını, sokağa çıktığında aracın da çalınmış olduğunu gördüğünü, yapılan incelemelerde ikametin kapı ve pencerelerinde herhangi bir zorlama olmadığının tespit edildiğini" beyan ettiğini, aracın kasko sigorta poliçesinde anahtar kullanılarak araç çalınması ile ilgili kloz açıklaması bulunduğunu, bu açıklamanın gayet açık, net ve anlaşılır olduğunu, genel şartlar gereği herhangi bir zor kullanılmadan orijinal anahtarı ile çalınan araçların teminat dışı olduğunu, somut olayda aracın anahtarının bulunduğu evin, sigortalıya ya da aracı kullanan kişiye ait olmayan bir ev olduğunu, davalı ... şirketinin davaya konu edilen hasarın tazminini ifa yükümlülüğü bulunmadığını belirterek davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Talep eden ... vekili dilekçesi ile; çalındığı iddia edilen aracın davacının borçlu ve dava dışı ...AŞ'nin alacaklı olduğu ... 13.İcra Müdürlüğünün 2017/... esas sayılı dosyası üzerinden talimat yoluyla ...İcra Müdürlüğünün 2017/... T.sayılı dosyası üzerinden ihale yoluyla satılarak paraya çevrildiğini, dava konusu aracın 25.10.2017 tarihinde talep eden ... tarafından icraen açık arttırma yoluyla 617.100,00 TL bedelle satın alınmış olduğunu, davacı tarafından çalıntı olduğu iddia edilen aracın ihale yoluyla satılarak davacının icra borçlarının ödendiğini, davacının kötü niyetli olduğunu beyanla davalı yanında feri müdahil olarak katılmayı talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile yargılama aşamasında dava dışı ... tarafından aracın icraen açık arttırma yoluyla satın aldığı beyan edilerek davaya müdahale talebinde bulunulduğu, davacının çalındığını iddia ettiği aracın bulunduktan sonra bizzat kendi borcu için ... 13. İcra Müdürlüğünün 2017/... esas sayılı icra takip dosyası kapsamında icra marifetiyle satıldığı, araç bedelinin borcundan düşülmesi ve aracın bulunması ve davacıya teslimi nedeniyle davalı ... şirketinin ödeme yükümlülüğünün ortadan kalktığı, ayrıca bir an için davalı ... şirketinin ödeme yükümlülüğü var sayılsa dahi aracın rehinli olduğu ve sigorta bedelinin dain mürtehin sıfatıyla icra dosyasının (aracın satıldığı icra dosyasındaki) alacaklısı ... Bankasına sigorta bedelinin ödenmesi gerektiği, kaldı ki davanın kabulü halinde aracı bulunup borcu sebebiyle satılan ve satış bedeli borçtan mahsup edilen davacı için ayrıca sigorta bedelinin de tazminine karar verilmesi halinde davacının sebepsiz zenginleşeceği anlaşıldığından, davanın sübut bulmadığından reddine ancak dava açıldığı tarihte henüz davacının aracının bulunmamış olması ve dava tarihi itibariyle davacı tarafça dava açmakta haklı olduğu anlaşıldığından davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmemesi gerektiğine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili ve davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine; Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile somut olayda dain mürtehin olan ...tarafından takip başlatılmış olması nedeniyle davaya dain mürtehinin muvafakati bulunduğundan bahsedilemeyeceği, hal böyle olunca dain-i mürtehinin muvafakat vermiş olduğu kabul edilemeyeceğinden davacının aktif dava ehliyeti bulunmadığı, davacı tarafın dava açmakta haklı olmadığı ve bu nedenle davalı taraf lehine (aktif husumet bulunmaması nedeniyle usulden red kararı verilmesi gerektiği de gözetildiğinde) AAÜT'nin 7. maddesi gereğince maktu vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiği anlaşıldığından davalı vekilinin istinaf talebinin yerinde görüldüğü, yine dava konusuz kaldığından hüküm kurulmasına yer olmadığına karar verilmesi gerekirken esastan inceleme yapılarak sübut bulmadığından reddine karar verilmesi doğru görülmediğinden hükmün düzeltilmesi gerektiği gerekçeleriyle; "1-A-Davacı vekilinin yukarıda esas ve karar numarası yazılı İlk Derece Mahkemesi kararına karşı yapmış olduğu istinaf başvurusunun HMK'nın 353/1-b/1. maddesi uyarınca esastan reddine, B- Davalı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile yukarıda esas

ve karar numarası belirtilen İlk Derece Mahkemesi kararının, HMK'nın 353/1-b/2. maddesi gereğince düzeltilerek yeniden esas hakkında karar verilmek üzere kaldırılmasına, Buna göre: 1-Dava konusuz kaldığından hüküm kurulmasına yer olmadığına" karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; bilirkişi raporları arasındaki çelişkilerin giderilmediğini, somut olayın koşulları karşısında hukuki tavsifte hataya düşüldüğünü, poliçeye konu aracın müvekkili şirketin oto kiralama konulu ticari faaliyetinde kullanılan bir araç olduğunu, banka kredisi ile alınan araç üzerinde kredi kullandıran ...lehine rehin tesis edildiğini, araç çalındıktan sonra kredi ödemelerinin aksadığını ve bankanın kredi alacağının tahsili amacıyla takip başlattığını, aracın paraya çevrilmesi suretiyle bankanın eline geçen bedelin kredi alacağı olduğunu, müvekkili şirketin mal varlığında sigorta ettirilen araç bağımsız bir aktif iken, kredi borcunun bu aktiften bağımsız bir pasif olduğunu, alacak takibinin davalı ... şirketinin temerrüde düşmesinden yaklaşık 11 ay sonra başlamış bir takip olduğunu ve temerrüt tarihi ve dava tarihi itibariyle -araç bulunmamışken- ikame edilen davaya konu alacağın mahkemece gerçekte araçtan bağımsız olan bir ticari borca mahsup edilmiş sayılmasının hukuka aykırı olduğunu, bu bedelin davalı ... şirketinin temerrüt tarihi itibariyle müvekkili şirkete olan borcunun ne kadarlık bir kısmına tekabül ettiğinin dahi tespit edilmediğini, yargılama sırasında davalı ... şirketinin somut olayda temerrüde düştüğünün ilk bilirkişi raporu ile sabit hale geldiğini, Bölge Adliye Mahkemesinin ilamında zikredilen yasa hükmü "açık muvafakat" ararken, ilamda "zımni muvafakatsizlik durumunun var olduğu"nun varsayıldığını, usulüz olarak hükme bağlanan davanın konusuz kalması kararı ile birlikte müvekkili şirket aleyhine hükmedilen vekalet ücretinin de hukuka aykırı olduğunu beyan etmektedir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davacı şirkete ait aracın çalınması nedeniyle oluştuğu iddia edilen zararın aracın kasko sigortacısından tazmini talebine ilişkindir.

Bölge Adliye Mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Kanun'un 371 maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere göre usul ve kanuna uygun olup davacı vekili tarafından temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

Davacı vekilinin tüm temyiz itirazlarının reddi ile temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 370 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ONANMASINA,

Duruşmada vekille temsil olunmayan davalı yararına vekalet ücreti taktirine yer olmadığına,

Aşağıda yazılı temyiz harcının temyiz eden davacıya yükletilmesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

28.04.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.